

EEN GEVAL VAN ANKYLOSE NA REPLANTATIE

DOOR H. H. W. VERDENIUS *)

Van collega W a f e l b a k k e r ontving ik een praeparaat, bestaande uit een wortel met daaraan verbonden een deel van de processus alveolaris. Daar het betreffende element was gereplanteerd, was het interessant om na te gaan welke relatie bestond tussen wortel en kaak.

De volgende klinische gegevens werden hierbij verstrekt:

Bij een 34-jarige patiënte werd de eerste molaar in de onderkaak gereplanteerd, daar langdurige medicamenteuze behandeling de aanwezige periapicale aandoening niet tot genezing had gebracht.

De replantatie vond plaats, nadat van het periodontium de aangedane delen waren verwijderd. De ingreep leek aanvankelijk geslaagd; een contrôle-foto na 1½ jaar genomen, vertoonde echter geen genezing van de haard aan de mesiale wortel, welke laatste bovendien door resorptie bleek aangetast.

Na 2½ jaar bleek röntgenologisch, dat het peri-apicale proces aan deze wortel zich had uitgebreid, hetgeen aanleiding was tot extractie over te gaan. Daar de distale wortel geen peri-apicale veranderingen vertoonde en wellicht nog tot basis van een kroon zou kunnen dienen, werd alleen de mesiale helft van het element verwijderd (collega C o p p e s). Een jaar later volgde ook extractie van de distale wortel, daar tenslotte besloten was een brug te vervaardigen; klachten waren in deze periode echter niet opgetreden. Bij de extractie bleef een deel van de processus alveolaris aan de wortel vastzitten.

Microscopisch onderzoek:

Het ingezonden praeparaat bestond uit een wortel met een deel van de processus alveolaris. Na ontkalking in mierenzuur werden ijscoupes gemaakt; de kleuring geschiedde met haemaluin-eosine.

Zwakke vergroting: in het praeparaat zijn drie gebieden te onderscheiden (zie Afb. 1) nl. dentine, kaakbot en daartussen een laag cement. Er is geen periodontium; het beenweefsel ligt direct tegen het cement. In het beenweefsel bevinden zich grotere en kleinere openingen, die bloedvaten bevatten. Er zijn vele afzettingsslijnen te zien; 1. circulair om de vaatkanalen (Haversse lamellen), 2. min of meer evenwijdig aan het cementoppervlak.

Sterke vergroting: de grens tussen cement en beenweefsel heeft een grillig verloop. Dit moet worden opgevat als een gevolg van de aanvankelijk

*) Hoofd van bovengenoemde Afdeling.

opgetreden resorptie, waarbij de op deze wijze ontstane lacunes later door beenweefsel werden opgevuld (Afb. 2). Op enkele plaatsen is de gehele cementlaag geresorbeerd en ligt het nieuwgevormde beenweefsel direct in contact met het dentine. Het cement bevat een aantal cementocytenholten, die in 't algemeen geen kleurbaar materiaal bevatten.

In het omliggende beenweefsel zijn de kernen van de osteocyten zeer goed gekleurd (Afb. 3), hetgeen er op wijst, dat dit beenweefsel van recente datum is. Het histologisch onderzoek onthult hier de aard van de verbinding tussen wortel en proc. alveolaris: er is hier sprake van een ankylose (synostose).

Summary

A description of the histological findings in a case of replantation of a molar tooth is presented; a bony connection between the root and the alveolar wall has been found to exist.

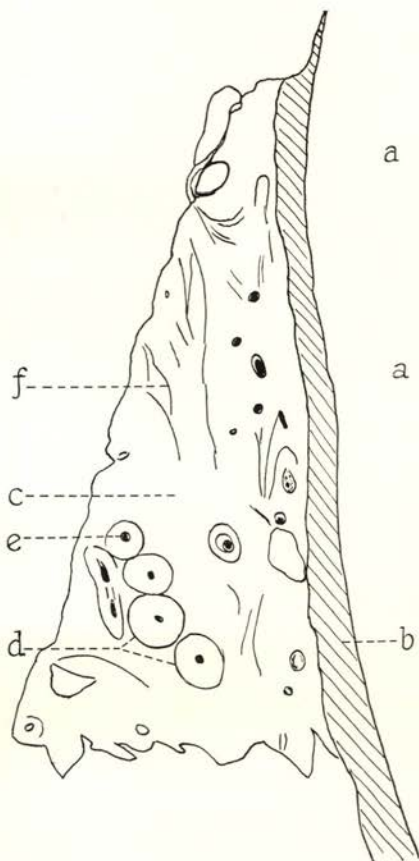
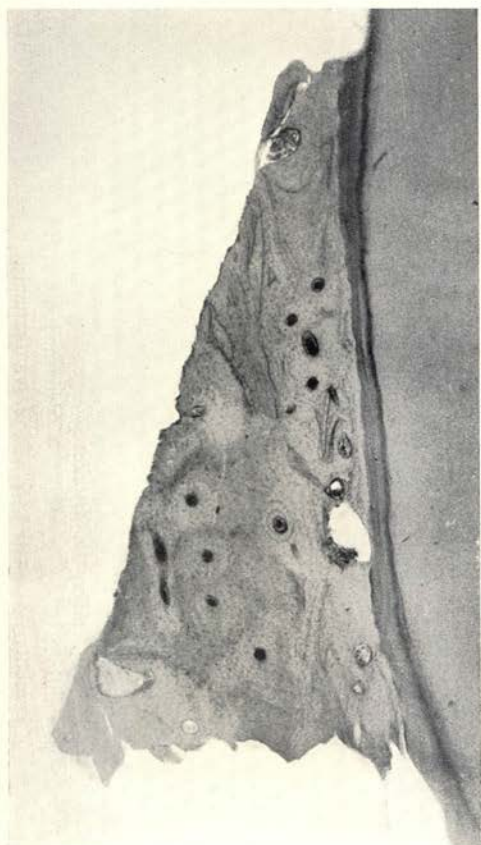

Fig. 1a en 1b. Zwakke vergroting

a. dentine;	d. lamellen van Havers;
b. cement;	e. vaatkanaal;
c. proc. alveolaris;	f. afzettinglijn.

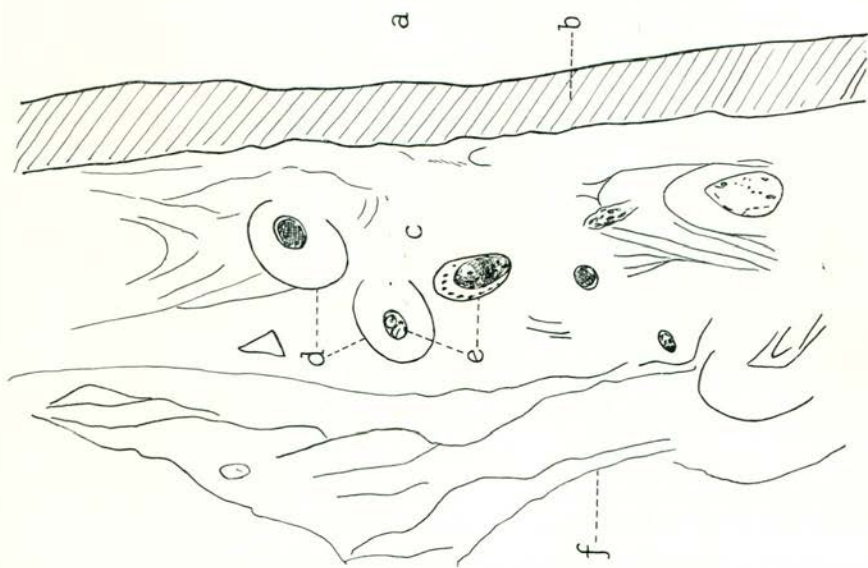
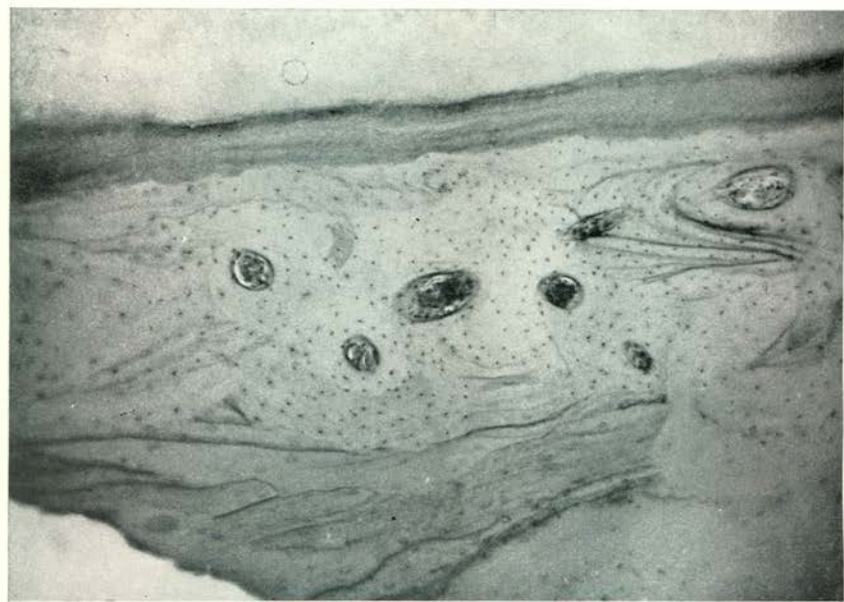

Fig. 2a en 2b. Sterkere vergroting

a. dentine;

b. cement;

c. proc. alveolaris;

d. lamellen van Havers;

e. vaatkanaal;

f. afzettinglijn.

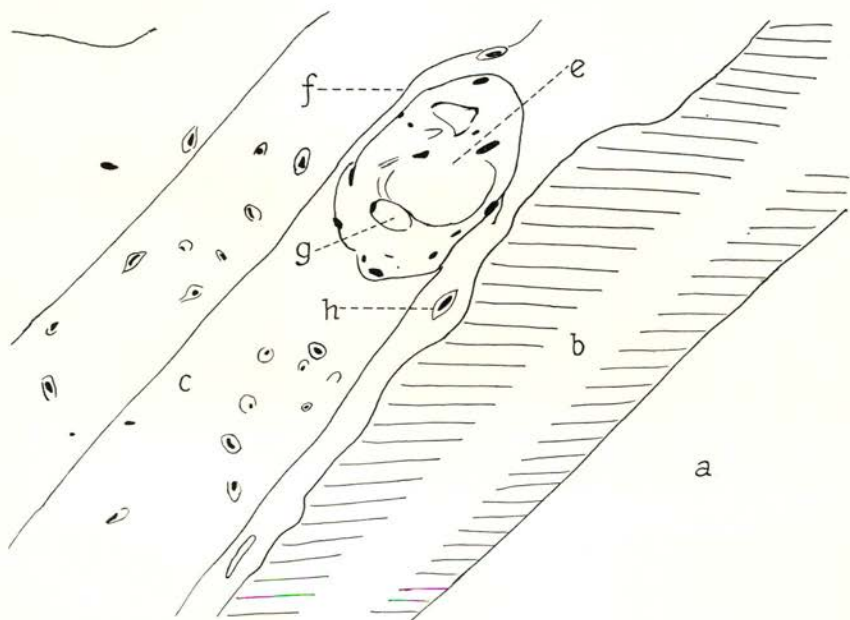

Fig. 3a en 3b. Sterke vergroting

a. dentine;	f. afzettinglijn;
b. cement;	g. bloedvat in vaatkanaal;
c. proc. alveolaris;	h. osteocytenholte met kern van osteocyt.
e. vaatkanaal;	

In het cement een dwarsstreping, die de richting aangeeft waarin de periodontiumvezels hier vroeger insereerden

